

ZARZĄDZENIE Nr 213/2021

Burmistrza Strzelce Opolskich

z dnia 16 listopada 2021 r.

w sprawie przeprowadzenia konsultacji projektu uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022

Na podstawie § 3 Uchwały Nr LV/431/10 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 10 listopada 2010r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji (Dz. Urz. Woj. Op. Nr 148 poz.1766) zarządzam, co następuje:

§ 1. Postanawiam przeprowadzić konsultacje projektu uchwały w sprawie uchwalenia **Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022** w sposób i na zasadach określonych w załączniku Nr 1 do niniejszego zarządzenia.

2. Projekt uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 stanowi załącznik Nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem wydania i podlega zamieszczeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Strzelcach Opolskich (Ratusz - Plac Myśliwca 1), w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w miejskim serwisie internetowym www.strzelceopolskie.pl.

Burmistrz Strzelce Opolskich

Tadeusz Goc

**Szczegółowy sposób konsultowania projektu uchwały w sprawie uchwalenia
Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022**

Przedmiot konsultacji	projekt uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022
Termin rozpoczęcia i zakończenia konsultacji	17.11.2021r. - 26.11.2021 r.
Forma konsultacji	pisemne wyrażanie opinii, składanie uwag i propozycji
Termin i sposób wyrażenia opinii, składania uwag i propozycji	<p>pisemne wyrażanie opinii, składanie uwag i propozycji w dniach od 17.11.2021r do 26.11.2021 r. decyduje <u>data wpływu</u> do Urzędu Miejskiego</p> <p>Opinie, uwagi i propozycje w formie pisemnej należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przesłać na adres: Urząd Miejski w Strzelcach Opolskich Plac Myśliwca 1 47-100 Strzelce Opolskie z dopiskiem: „konsultacje - program profilaktyki 2022” <u>lub</u> • dostarczyć osobiście do Urzędu Miejskiego w Strzelcach Opolskich: (Plac Myśliwca 1 – kancelaria) <u>lub</u> • przesłać na adres e-mailowy: j.holobut@strzelceopolskie.eu <p><u>Uwaga</u> Warunkiem udziału w konsultacjach jest podanie nazwy i adresu organizacji wyrażającej opinię, składającej uwagi i propozycje do konsultowanego projektu uchwały.</p>
Właściwa komórka organizacyjna Urzędu Miejskiego w Strzelcach Opolskich odpowiedzialna za przeprowadzenie konsultacji	Referat Spraw Społecznych tel. 77 404 93 23 / 77 404 93 36

UCHWAŁA NR .....

RADY MIEJSKIEJ W STRZELCACH OPOLSKICH

z dnia ..... 2021 roku

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, 1834.) w związku z art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050), uchwała się, co następuje:

§ 1.

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 będący integralną częścią strategii rozwiązywania problemów społecznych, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Strzelec Opolskich.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1986 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119) oraz ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii samorząd gminy realizuje zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorządy gmin art. 7 ustawy o samorządzie gminnym, a zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymania się od spożywania alkoholu;
- działalność wychowawczą i informacyjną;
- ograniczanie dostępności alkoholu;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii dotyczą w szczególności:

- działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i zapobiegawczej;
- leczenia, rehabilitacji i reintegracji osób uzależnionych;
- ograniczania szkód zdrowotnych i społecznych;
- nadzoru nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- zwalczania niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- nadzoru nad uprawami roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii.

W celu realizacji tych zadań opracowywany jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Strzelce Opolskie na rok 2022 zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych oraz wykorzystaniem istniejących zasobów służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień od substancji psychoaktywnych. Program został opracowany na podstawie diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych w Gminie Strzelce Opolskie.

Diagnoza miała na celu przedstawienie wyników badań ankietowych przeprowadzonych w pierwszej połowie 2018 roku, obejmujących podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniem od hazardu, przemocą w rodzinie oraz w środowisku szkolnym, cyberprzemocą, a także postawami społecznymi wobec tychże zjawisk.

Celem głównym Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

II. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA

Alkoholizm, narkomania i przemoc w rodzinie są problemami społecznymi, które powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka. Wpływają negatywnie na poczucie bezpieczeństwa społecznego, ogólny stan zdrowia, relacje rodzinne i międzyludzkie. Wśród przyczyn popadania w alkoholizm zasadniczą rolę odgrywają uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych, utrata zatrudnienia.

Przyjęło się sądzić, że Polacy piją alkohol często, w dużych ilościach. Należałoby więc wnioskować, że istnieje społeczne przyzwolenie, norma, która nie potępia częstego spożywania alkoholu, lecz przeciwnie – czyni je społecznie akceptowalnym wzorem postępowania.

Ponad połowa Polaków (56%) deklaruje, że pije alkohol okazjonalnie, mniej niż co dziesiąty badany spożywa go często (8%), a co trzeci unika okazji do picia alkoholu lub w ogóle nie bierze go do ust (33%).

Szerzeniu się narkomanii sprzyjają natomiast: coraz większa powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich zażywanie, chęć poszukiwania nowych wrażeń i doznań oraz traktowanie narkotyków jako środków umożliwiających ucieczkę od trudności życia codziennego, rozładowanie stresu i konfliktów.

Wyniki badania ESPAD przeprowadzone wiosną 2019 roku, wskazują na znacznie niższy poziom rozpowszechnienia używania substancji nielegalnych, niż legalnych, zwłaszcza alkoholu i tytoniu. Większość badanych nigdy po substancje nielegalne nie sięgała. Wśród tych, którzy mają za sobą takie doświadczenia większość stanowią osoby, które co najwyżej eksperymentowały z marihuaną lub haszyszem. Chociaż raz w ciągu całego życia używało tych substancji 21,4% młodszych uczniów i 37,0% starszych uczniów. Na drugim miejscu pod względem rozpowszechnienia używania substancji nielegalnych wśród uczniów gimnazjów jest amfetamina (4,2%), a wśród uczniów szkół wyższego poziomu – ecstasy (5,1%).

Przemoc w rodzinie jest z kolei problemem mającym często swoje źródło w uzależnieniach i ubóstwie. Jej ofiarami są niejednokrotnie osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne od sprawcy. Na ogół są to kobiety i dzieci, rzadziej osoby niepełnosprawne, starsze i chore. Trudno jest ustalić liczbę osób zmagających się z problemami alkoholowymi, które niejednokrotnie są przyczyną występowania przemocy w rodzinie.

Podjęcie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej alkoholizmem bądź narkomanią, których skutkiem jest często przemoc, odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”. Procedura „Niebieskiej Karty” prowadzona jest przez Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie i obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych

przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

W roku 2020 w Gminie Strzelce Opolskie wszczętych zostało 54 procedur „Niebieskiej Karty”. Skierowane zostały 34 wnioski do Prokuratury Rejonowej w Strzelcach Opolskich o wszczęcie postępowania w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy. Ponadto 23 osoby, wobec których istniało podejrzenie stosowania przemocy, zostało skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzelcach Opolskich w związku z problemem nadużywania alkoholu.

Członkowie zespołu i grup roboczych w ramach swych działań pomocowych kierowali osoby dotknięte przemocą jak i również osoby podejrzane o stosowanie przemocy do Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego w Strzelcach Opolskich przy ulicy Habryki 11, gdzie istnieje możliwość skorzystania z pomocy i wsparcia specjalistów.

W roku 2020 udzielono:

- 216 porad w Punkcie dla osób doświadczających przemocy,
- 273 porad psychologicznych,
- 183 porad terapeutycznych dot. uzależnień
- 60 porad prawnych dla osób z problemem alkoholowym, ofiar i sprawców przemocy.

III. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119),
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050.),
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz.1249),
4. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176),
5. Ustawa z dnia 1 lipca 2011 roku o działalności leczniczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 711, 1773.),
6. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, 1834.),
7. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym, (Dz. U z 2021 r. , poz. 183, 694, 1292),

8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025 (Dz. U. z 2021 r, poz. 642).

IV. GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁAŃ GMINY STRZELCE OPOLSKIE:

1. Zapewnianie pomocy osobom i rodzinom osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych.
2. Prowadzenie i kontynuacja działań w zakresie funkcjonującego systemu wsparcia dla ofiar przemocy domowej.
3. Upowszechnienie kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży z terenu gminy Strzelce Opolskie oraz kreowanie postaw sprzyjających alternatywnym formom spędzania czasu wolnego.
4. Wspomaganie działań placówek realizujących zajęcia profilaktyczno – terapeutyczne dla dzieci i młodzieży, zwłaszcza z rodzin niewydolnych wychowawczo.
5. Prowadzenie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu poprzez dofinansowanie i wspieranie Centrum Integracji Społecznej.

Cele Programu:

Celem głównym Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

Cel główny realizowany będzie w obszarach:

- **Profilaktyki uniwersalnej** – adresowanej do wszystkich mieszkańców gminy Strzelce Opolskie (dzieci, młodzieży i dorosłych) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

- **Profilaktyki selektywnej** – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
- **Profilaktyki wskazującej** – adresowanej do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia; redukcja szkód.
- **Terapii** – obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem. Realizacja programów terapeutycznych dla osób uzależnionych: program podstawowy, program pogłębiony, program dla DDA, program dla współuzależnionych.
- **Rehabilitacji** – realizacja programu readaptacji poprzez wsparcie psychologiczne, socjalne i społeczne oraz wspieranie działalności środowisk abstynenckich.

Cel 1.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie.

Profilaktyka jest szczególną procedurą działania, której istotą jest przeciwdziałanie zagrożeniom, których wystąpienie lub spotęgowanie w przyszłości wydaje się być bardzo prawdopodobne.

W warunkach Polskich optymalnym obszarem dla wypracowania i wdrażania działań profilaktycznych czy działań typu ograniczania szkód związanych z nadużywaniem substancji psychoaktywnych jest poziom gminy.

SPOSÓB REALIZACJI:

1. Realizacja programów i warsztatów profilaktycznych w formie prelekcji lub spektakli teatralnych z komentarzem pedagogów i specjalistów ds. uzależnień.
2. Prowadzenie działalności edukacyjnej służącej zmniejszeniu skali zjawiska przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym.

3. Realizacja warsztatów dla rodziców i osób zajmujących się młodzieżą rozwijających umiejętności wychowawcze.
4. **Organizowanie lokalnych porad, seminariów i konferencji dotyczących problemów alkoholowych, narkotykowych i przeciwdziałania przemocy.**
5. Kontynuacja udziału w ogólnopolskich kampaniach „ZACHOWAJ TRZEŻWY UMYSŁ” i „POSTAW NA RODZINĘ” skierowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych.
6. Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych jako alternatywy spędzania czasu wolnego bez używek skierowanych do poszczególnych środowisk młodzieżowych.
7. Realizacja na terenie placówek oświatowych autorskich projektów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży dostosowanych do potrzeb konkretnych placówek.

REALIZATORZY ZADANIA

1. **Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień,**
2. **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**
3. **Ośrodek Pomocy Społecznej,**
4. **Gminny Zarząd Obsługi Jednostek.**
5. Jednostki oświatowe prowadzone przez Gminę,
6. **Strzelecka Grupa „Teatr Po Drugiej Stronie”,**
7. **Młodzieżowy Klub Wolontariuszy „Ruch Czystych Serc”.**

MIERNIKI OSIĄGANIA CELU

1. Realizowanie programów profilaktycznych dla uczniów oraz warsztatów szkoleniowych i konferencji dla rodziców, nauczycieli i innych grup zawodowych; uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu oraz informowanie o szkodliwości alkoholu.
  - liczba realizowanych działań profilaktycznych i ich odbiorców,
  - liczba wykwalifikowanej kadry,
  - liczba osób objętych programami szkoleniowymi, liczba konferencji,
  - liczba i rodzaj innych form szkoleniowych,
  - liczba osób uczestniczących w konferencjach i innych formach szkoleniowych.
2. Realizowanie zorganizowanych zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin w świetlicach, klubach, placówkach oświatowych oraz innych środowiskach młodzieżowych.

- liczba programów skierowanych do dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym objętych opieką placówki,
  - liczba dzieci i młodzieży z rodzin z problemami alkoholowymi objętych wsparciem placówki,
  - liczba placówek wsparcia dla dzieci i młodzieży,
  - liczba instytucji/organizacji zaangażowanych w realizację programów.
3. Realizacja programów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie skierowanej do ofiar i sprawców, w ramach lokalnego systemu wsparcia.
- liczba programów,
  - liczba uczestników programów,
  - liczba założonych Niebieskich Kart,
  - liczba wykwalifikowanej kadry,
  - liczba grup wsparcia,
  - liczba spotkań grup wsparcia.
4. Informowanie o dostępności usług terapeutycznych i pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu i innych substancji uzależniających oraz zagrożeniu uzależnieniami behawioralnymi (hazard, Internet).
- Profilaktyka zachowań ryzykownych i promocja zdrowia – udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno - edukacyjnych, skierowanych do różnych grup odbiorców (konferencje, szkolenia, warsztaty); wykonanie i zakup materiałów profilaktycznych: prasa i książki specjalistyczne, broszury, plakaty, druki ulotne, nagrody w konkursach i zawodach oraz inne materiały informacyjne, edukacyjne i promocyjne.
- liczba programów/kampanii,
  - liczba odbiorców,
  - liczba wykonanych materiałów,
  - liczba zakupionych materiałów.
5. Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemów uzależnień oraz badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu.
- liczba diagnoz i raportów, badań, ekspertyz, opinii.

Cel 2.

Wspieranie działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież. Wzmacnianie czynników chroniących i motywujących do większej aktywności w życiu społecznym.

SPOSÓB REALIZACJI:

1. Wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych, działań promujących zdrowy styl życia opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych m.in. Młodzieżowa Grupa Wolontariuszy „Ruch Czystych Serc”, Młodzież Teatru „Po Drugiej Stronie”.
2. Organizowanie warsztatów, wyjazdów o charakterze profilaktycznym dla dzieci i młodzieży promującej zdrowy styl życia.
  - a. **Organizacja obozu letniego z programem profilaktycznym,**
  - b. Organizacja letnich i zimowych warsztatów profilaktycznych dla dzieci jako wspólne działanie Gminy i parafii pw. Św. Wawrzyńca.
3. Organizowanie i wspieranie lokalnych imprez profilaktycznych o charakterze rekreacyjno-sportowym promujących zdrowy styl życia bez używek.

REALIZATORZY ZADANIA

1. **Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień,**
2. **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**
3. **Ośrodek Pomocy Społecznej,**
4. **Gminny Zarząd Obsługi Jednostek.**
5. Jednostki oświatowe prowadzone przez Gminę,
6. **Strzelecka Grupa „Teatr Po Drugiej Stronie”,**
7. **Klub Wolontariuszy „Ruch Czystych Serc”**
8. Młodzieżowy Klub Profilaktyczny dla młodzieży „**Przedwiośnie**”,
9. Młodzieżowy Klub Terapeutyczny „**ARKA**”,

MIERNIKI OSIĄGANIA CELU

PROFILAKTYKA Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez rodziny, dzieci i młodzież: finansowanie zajęć, imprez i projektów realizowanych przez organizacje sportowe oraz placówki. Organizowanie lokalnych imprez i programów sportowo-rekreacyjnych, wspieranie rozwoju młodych talentów,

- liczba programów/imprez/projektów,
- liczba odbiorców,

- liczba wykwalifikowanej kadry.

Cel 3.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.

SPOSÓB REALIZACJI:

- 1. Wspieranie działalności Strzeleckiego Klubu Abstynenta.**
2. Finansowanie bieżącej działalności Strzeleckiego Klubu Abstynenta, pokrycie kosztów wynagrodzeń osób prowadzących Klub.
3. Wspieranie działań podejmowanych przez klub na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom prowadzenie grup wsparcia, zajęć profilaktycznych i innych o wyraźnym odniesieniu profilaktycznym w tym wyjazdów integracyjnych dla członków klubu oraz ich rodzin.
- 4. Kontynuacja działalności grupy terapeutycznej dla sprawców przemocy domowej oraz grupy terapeutycznej dla osób doświadczających przemocy domowej.**
- 5. Wspieranie grup wsparcia działających przy Strzeleckim Klubie Abstynenta.**
- 6. Finansowanie zajęć i programów terapeutycznych dla dzieci z rodzin alkoholowych.**
7. Dofinansowanie zakupu sprzętu sportowego i materiałów do prowadzenia zajęć o charakterze promującym zdrowy styl życia dla dzieci i młodzieży.
8. Zapewnienie udziału finansowego w modernizacji obiektów rekreacyjno-sportowych.
9. Kontynuacja działań gminy w celu poprawy bezpieczeństwa miasta i zapobieganiu rozszerzenia się patologiom społecznym i ich skutkom m.in. poprzez modernizację i utrzymanie monitoringu miejskiego.
10. Dofinansowanie programów edukacyjno – korekcyjnych realizowanych w Izbie Wytrzeźwień w Opolu.

REALIZATORZY ZADANIA

- 1. Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień,**
- 2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**

3. **Strzelecki Klub Abstynenta,**
4. **Gminny Zarząd Obsługi Jednostek.**
5. Jednostki oświatowe prowadzone przez Gminę,
6. Organizacje pozarządowe,
7. Grupy samopomocowe.

MIERNIKI OSIĄGANIA CELU

PROFILAKTYKA I REHABILITACJA

1. Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, realizujących programy profilaktyczne o charakterze uniwersalnym (dla wszystkich) i selektywnym (dla grup zwiększonego ryzyka) w świetlicach, klubach młodzieżowych i innych miejscach organizujących wolny czas dzieci i młodzieży w ich środowisku lokalnym oraz podczas wyjazdów (kolonie i obozy).
  - liczba osób objętych działaniami,
  - liczba organizacji/programów.
2. Wdrażanie projektów profilaktyczno- interwencyjnych, skierowanych do osób uzależnionych (profilaktyka wskazująca i programy redukcji szkód).
  - liczba osób objętych działaniami,
  - liczba organizacji, programów.
3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie klubów abstynenta oraz innych form działań pomocowych poza terapią, których odbiorcami są osoby uzależnione i ich rodziny.
  - liczba osób objętych działaniami,
  - liczba organizacji/programów.
4. Prowadzenie edukacji publicznej w obszarze profilaktyki i zachowań ryzykownych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i promocji zdrowego stylu życia poprzez organizację kampanii społecznych i innych wydarzeń lokalnych skierowanych do ogółu mieszkańców Gminy lub wybranej grupy docelowej. Organizowanie konferencji i warsztatów, zwiększających kompetencje osób pracujących w obszarze profilaktyki i terapii oraz prowadzenie szkoleń adresowanych do wybranych grup odbiorców, mających na celu minimalizowanie szkód społecznych wynikających z używania substancji psychoaktywnych.
  - liczba osób objętych działaniami,
  - liczba organizacji/programów.

Cel 4.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także dotkniętych przemocą w rodzinie.

Terapia jest ukierunkowana na radykalną zmianę stylu życia pacjentów, zmianę środowiska i uzyskanie trwałej abstynencji od środków psychoaktywnych. **Osoby korzystające z pomocy terapeutycznej** uczą się życia poprzez społeczną interakcję (głównie w obrębie grupy); nabierają poczucia odpowiedzialności za własne zachowanie, uczą się rozumienia i wyrażania własnych emocji.

Cel leczenia w społeczności terapeutycznej wykracza daleko poza zmianę zachowań – zachowanie jest tylko objawem prawdziwych problemów. W myśl filozofii terapii – **osoba uzależniona** musi zmienić negatywny obraz siebie na pozytywny, nauczyć się konstruktywnego radzenia sobie ze stresem i umiejętności cieszenia się z życia po to, by zmniejszyć niebezpieczeństwo powrotu do autodestruktywnych zachowań z przeszłości.

SPOSÓB REALIZACJI:

1. **Kontynuacja współpracy z Centrum Terapii i Profilaktyki w Strzelcach Opolskich, wsparcie finansowe poprzez dofinansowanie szkoleń specjalistów prowadzących terapię dla mieszkańców gminy, zakup literatury fachowej i ulotek.**
2. **Finansowanie grupy socjoterapeutycznej dla młodzieży eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi „Dajesz radę” przy Centrum Terapii i Profilaktyki w Strzelcach Opolskich.**
3. Wsparcie grupy terapeutycznej dla młodzieży z zaburzeniami adaptacyjno-lękowymi spowodowanej Covid 19.
4. **Realizacja programów dla osób uzależnionych i ich rodzin.**
5. **Podejmowanie interwencji wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny, powodowanych przez picie alkoholu.**
6. **Współfinansowanie kosztów zatrudnienia lekarza psychiatry dla dzieci i młodzieży w Centrum Terapii i Profilaktyki**
7. **Podnoszenie kwalifikacji osób prowadzących terapię uzależnienia i współuzależnienia.**

8. **Dofinansowanie szkoleń dla pracowników Punktów Konsultacyjnych w zakresie pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi.**
9. **Porady informacyjne i terapeutyczne dla mieszkańców gminy Strzelec Opolskich.**
10. **Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno- edukacyjnych (np. broszury, ulotki,) dla klientów Punktów Konsultacyjnych oraz instytucji i organizacji zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem narkomanii na terenie gminy.**

REALIZATORZY ZADANIA

1. **Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień,**
2. **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**
3. **Ośrodek Pomocy Społecznej,**
4. Centrum Terapii i Profilaktyki w Strzelcach Opolskich,

MIERNIKI OSIĄGANIA CELU

TERAPIA i REHABILITACJA

1. Finansowanie terapii dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także dla osób dotkniętych przemocą.
  - liczba placówek objęta dofinansowaniem,
  - liczba wykwalifikowanej kadry,
  - czas oczekiwania na terapię,
  - rodzaje programów terapeutycznych.
2. Monitorowanie liczby osób korzystających z usług w placówkach terapii uzależnień i jakości udzielanych świadczeń.
  - liczba osób skierowanych do podmiotów leczniczych,
  - liczba osób, rozpoczynających terapię,
  - liczba osób, która zakończyła program terapeutyczny,
  - liczba osób, które skierowano do innych form pomocy po ukończeniu programu,

- liczba osób kolejny raz rozpoczynających terapię.

Cel 5.

Udzielanie osobom uzależnionym oraz członkom ich rodzin wsparcia psychologicznego, społecznego i prawnego. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną.

SPOSÓB REALIZACJI:

1. Prowadzenie Młodzieżowego Klubu Terapeutycznego „ARKA” i Młodzieżowego Klubu Profilaktycznego „Przedwiośnie” poprzez wsparcie, finansowanie bieżącej działalności, pokrycie kosztów personalnych opiekunów placówek, dożywianie dzieci biorących udział w zajęciach,
2. **Finansowanie działalności Punktów Konsultacyjnych dla osób i rodzin z problemem alkoholowym i osób uzależnionych od narkotyków oraz pokrycie kosztów wykonania zadań w ramach umowy zlecenia psychologów, prawnika i specjalisty ds. uzależnień.**

Obecnie oferta punktu konsultacyjnego stała się bardziej interdyscyplinarna, a jego zadaniem jest zdiagnozowanie problemów całej rodziny i zaplanowanie pomocy dla wszystkich ich członków.

3. **Udzielanie porad z zakresu uzależnień mieszkańcom gminy Strzelce Opolskie.**
4. **Zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom informacji o bezpłatnej możliwości korzystania z usług placówki odwykowej zajmującej się diagnozą i leczeniem oraz finansowanie wywiadów środowiskowych, opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.**
5. Zapewnienie pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
6. Wspieranie lokalnych programów Gminy mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu skierowanych do osób i rodzin z grup ryzyka tj.
  - a) osób, które ukończyły terapię odwykową i członków ich rodzin,
  - b) osób opuszczających zakłady karne i członków ich rodzin,
  - c) osób powyżej 45 roku życia,

- d) młodocianych,
  - e) absolwentów szkół,
  - f) innych zdiagnozowanych przez OPS.
7. Dofinansowanie działalności Centrum Integracji Społecznej zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy o zatrudnieniu socjalnym z dnia 13 czerwca 2003 r. tj.: w kwocie ustalonej jako iloczyn kwoty 400,00 zł na osobę miesięcznie oraz liczby uczestników zajęć reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w Centrum i liczby pracowników Centrum.
  8. Pomoc społeczna osobom uzależnionym oraz ich rodzinom, integracja ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.
  9. Praca socjalna realizowana przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej.
  10. Pomoc w wychodzeniu z bezdomności poprzez realizację programów oferowanych przez Centrum Integracji Społecznej.
  11. Inna pomoc świadczona przez Ośrodek Pomocy Społecznej w zależności od indywidualnych potrzeb.

REALIZATORZY ZADANIA

- 1. Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień,**
- 2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**
3. Młodzieżowy Klub Profilaktyczny dla młodzieży „Przedwiośnie”,
4. Młodzieżowy Klub Terapeutyczny „ARKA”,
5. Punkt Konsultacyjny dla osób i rodzin z problemem alkoholowym,
6. Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od narkotyków,
7. Punkt Konsultacyjny dla ofiar przemocy w rodzinie,
- 8. Ośrodek Pomocy Społecznej,**
- 9. Centrum Integracji Społecznej,**
- 10. Strzelecki Klub Abstynenta,**
- 11. Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej ”Barka”.**

MIERNIKI OSIĄGANIA CELU

REHABILITACJA

1. Finansowanie wybranych programów wspomagających proces readaptacji społecznej dla osób uzależnionych, członków rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii oraz osób dotkniętych przemocą domową. Realizacja działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych.
  - liczba uczestników programu,
  - liczba wykwalifikowanej kadry,
  - liczba instytucji/organizacji zaangażowanych w realizację programów.
2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży oraz ich rodzinom pomocy w placówkach (np. w świetlicach, klubach) w ramach lokalnego systemu wsparcia.
  - liczba programów skierowanych do dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym objętych opieką placówki,
  - liczba dzieci i młodzieży z rodzin z problemami alkoholowymi objętych wsparciem placówki,
  - liczba placówek wsparcia dla dzieci i młodzieży,
  - liczba instytucji/organizacji zaangażowanych w realizację programów.
3. Prowadzenie Punktów Konsultacyjnych. Udzielanie osobom uzależnionym i ich rodzinom konsultacji oraz porad psychologicznych i prawnych.
  - liczba osób objętych działaniami,
  - liczba udzielonych porad, informacji, konsultacji itp.

Cel 6.

Zapewnienie działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzelcach Opolskich

Tworzenie warunków do pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzelcach Opolskich oraz zespołów problemowych Komisji – wynagrodzenia dla członków GKRPA, dodatkowe szkolenia dla członków Komisji, pokrywanie kosztów sądowych, wydawania opinii przez biegłych orzekających w sprawie uzależnienia od alkoholu oraz innych niezbędnych kosztów wynikających z działań Komisji.

SPOSÓB REALIZACJI:

1. Kształtowanie kompetencji i umiejętności kadry policji, pracowników socjalnych i kuratorów sądowych w zakresie pracy z osobami uzależnionymi, stosującymi przemoc w rodzinie i członkami ich rodzin (w szczególności ofiarami przemocy) poprzez prowadzenie warsztatów zwiększających kompetencje osób pracujących ze sprawcą i ofiarą przemocy.
2. **Szkolenie członków GKRPA oraz pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej i Oświaty, a także instytucji i osób fizycznych realizujących zadania gminne w zakresie nowoczesnych metod rozwiązywania problemów alkoholowych.**
3. **Organizowanie szkoleń dot. współpracy służb i instytucji, zwłaszcza związanych z wdrażaniem procedur interwencji w przypadkach przemocy w rodzinie.**

REALIZATORZY ZADANIA

1. **Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień,**
2. **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**
3. **Ośrodek Pomocy Społecznej,**
4. **Centrum Integracji Społecznej,**
5. **Strzelecki Klub Abstynenta,**
6. **Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej "Barka".**
7. **Gminny Zarząd Obsługi Jednostek.**

MIERNIKI OSIĄGANIA CELU

- liczba osób objętych działaniami,
- liczba osób skierowanych do placówek leczenia odwykowego.

Cel 7.

Ograniczanie dostępu do alkoholu.

1. Podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów handlujących napojami alkoholowymi wspólnie z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji.

2. Przeprowadzenie szkoleń sprzedawców napojów alkoholowych oraz prowadzenie wizytacji edukacyjno – profilaktycznych pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

SPOSÓB REALIZACJI:

1. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.
2. Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w ramach kampanii „Pozory myślą - dowód nie” realizowanej poprzez akcję tzw. „TAJNY KLIENT”.
3. **Przeprowadzenie szkoleń sprzedawców napojów alkoholowych oraz prowadzenie wizytacji edukacyjno – profilaktycznych pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.**

REALIZATORZY ZADANIA

1. **Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień,**
2. **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,**
3. Komenda Powiatowa Policji w Strzelcach Opolskich,
4. Sąd Rejonowy w Strzelcach Opolskich,

MIERNIKI OSIĄGANIA CELU

- liczba punktów sprzedaży alkoholu,
- liczba przeprowadzonych kontroli/wizytacji placówek, w których sprzedawany/podawany jest alkohol.
- liczba sprzedawców uczestniczących w szkoleniach w ramach Gminnego Programu.

V. REALIZACJA PROGRAMU

Kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzi się realizację działań na szczeblu lokalnym jest **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii**. Program jest uchwalany corocznie przez Radę Gminy.

Zadania ujęte w gminnym programie są koordynowane przez Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień, przy współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Środki finansowe na realizację programu pochodzą z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Opłaty te stanowią dochód Gminy, **który wykorzystany jest na realizację programu i nie może być przeznaczony na inne cele** (art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Zadania przewidziane do realizacji, zapisane w Gminnym Programie są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych. Doświadczenia zdobywane podczas realizacji tych zadań pozwalają na coraz pełniejsze obejmowanie zasięgiem działań tych środowisk, które są najbardziej podatne na występowanie zagrożeń i problemów dotyczących patologii społecznych.

Kluczową rolę w rozwiązywaniu problemów alkoholowych na szczeblu lokalnym ustawodawca powierzył Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, powoływanej przez Burmistrza Gminy (art.4 ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy w szczególności:

1. Inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkotykowych i przeciwdziałania zjawisku przemocy, a w szczególności:

a) opracowanie projektu gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów

alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii zwanego dalej "programem gminnym" oraz projektów uchwał Rady Miejskiej,

- b) inicjowanie i współrealizowanie działań związanych z realizacją gminnego programu,
- c) rozpatrywanie spraw związanych z realizacją gminnego programu,
- d) rozpatrywanie i opiniowanie sprawozdań i informacji z wykonania gminnego programu.

2. *Prowadzenie postępowań w sprawach osób nadużywających alkoholu, narkotyków oraz dopuszczających się przemocy domowej zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym:*

rozpatrywanie zawiadomień Komendy Powiatowej Policji oraz Zespołu Interdyscyplinarnego o przypadkach uzasadniających wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, narkotykowemu lub terapii dla osób dopuszczających się przemocy domowej,

występowanie do Sądu Rejonowego/Prokuratury Rejonowej z wnioskami o wgląd w sytuację rodziny, gdy zachodzi podejrzenie zaniedbania małoletnich dzieci,

sporządzanie „Niebieskich Kart” i przekazywanie ich do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Strzelce Opolskie.

3. Kontrole przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych.

Wynagrodzenie za pracę członków Gminnej Komisji określa się następująco:

- 1. Przewodniczący Komisji – 12% minimalnego wynagrodzenia za pracę w czasie jednego posiedzenia Komisji lub jej podzespołu wykonującego określone zadanie.
- 2. Pozostali członkowie Komisji – 6% minimalnego wynagrodzenia za pracę w czasie jednego posiedzenia Komisji lub jej podzespołu wykonującego określone zadanie.
- 3. Członkom komisji przysługuje wynagrodzenia w wysokości 40 zł brutto za każdy udział w rozprawie o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób kierowanych przez komisję do Sądu Rejonowego w celu zobowiązania do leczenia odwykowego i wskazania zakładu lecznictwa odwykowego.

4. Przyjmuje się zasady zwrotu kosztów podróży służbowych tj. podróży związanych z wykonywaniem funkcji członka komisji (*m.in. kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, koszty podróży na szkolenia, konferencje*) uiszczane są według zasad uregulowanych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowych (Dz. U. 2013 poz. 167).
5. Polecenie każdego wyjazdu służbowego podpisuje Burmistrz Strzelec Opolskich.

Harmonogram realizacji, źródła finansowania i łączne nakłady finansowe

Gminny Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych planowanych w Budżecie Gminy Strzelce Opolskie, stanowiących dochody z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

VI. SPOSÓB SPRAWOZDANIA

Burmistrz Strzelec Opolskich corocznie składa Radzie Miejskiej informację z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.